

וכדפרש"י בגגין וחצרות צ"א א', אבל קשה דבעיא דרמב"ח ורבב"א מתפרשין דפשיטא לן דגג וחצר שרי, וזה ע"כ דלא כפרש"י בגגין וחצרות, וגם דוחק לפרש הברייתא שהאכסדרה משותפת דסתמה שייכת רק לבעל הבית, וכן המרפסת והחצר אינם שייכין לאדם אחד והגג של אחד מהם, ואפ"ה שרי מהגג לתוכן, ודעת רש"י אפשר שהוא לשיטתו בדין דירה בלא בעלים דלתוך של שותפות שרי, ולשל אחר אסור, ומגג דיחיד לגג דשותפות ודאי אסור.

ב. פ"ט א' מתני' רש"א אחד גגות כו' ולא לכלים ששבתו בתוך הבית, פרש"י והביאום לחצר ע"י שעירבו בני החצר אסור להוציאן כו', [וע"ע פרש"י שבת ק"ל ב' ד"ה ששבתו] וכ"מ בגמ' דאי לאו אוקימתא דמשכח"ל בכומתא וסודרא מתפרשת מתני' בכלים שיצאו מן הבית לחצר המעורבת, וקתני שאסור להעבירן לחצר אחרת, ויש לעי' א"כ ל"ל ששבתו בתוך הבית הרי אפי' הכניסן לבית בהיתר דרך מלבוש או באיסור, אסור להוציאן לחצר אחרת דרך החצר המעורבת עם הבית, ואפי' נחו בחצר הר"ז שייך לנדון להחליף ברשויות דרבנן או גרע מזה עסק"א.

ובאמת משמעות הגמ' בשינויא דכומתא וסודרא שהאיסור להוציא מהחצר המעורבת הוא כמו האיסור להוציא מה שנכנס דרך מלבוש [ולא משמע דהיינו כשנכנס לחצר של אותו בית דוקא, ונימא דאע"פ שאינה מעורבת מ"מ מישך שייכא בביתו, ולכן כשמוציא משם כמוציא מן הבית דמי, אלא לכל חצר שהגיעו דרך מלבוש יש איסור להוציאם כמו מחצר המעורבת, מיהו העירוני דכיון שאם ביטלו לו כולם הרי הוא מותר בחצרו הר"ז מוכיח דחצר כרשותו חשיבא ואע"פ שארים אוסרין עליו כעת, ע"מ החפץ

לא יצא מרשות ביתו לגמרי, ועמש"כ לקמן דכל מקום שהבית אוסרו חשיב רשות הבית], דלא חידש ר"ש אלא דמשכח"ל כלי בית בחצר בכה"ג, אבל לא נתחדש כאן איסור אחר.

ונראה מזה דבכלי הבית ההוצאה מחצר לחצר אסורה בפ"ע, ולא כהמשך יציאה מהבית שיהא שייך לנדון איחלופי, אלא דלגבי כלי הבית הוו כולוהו רשויות נפרדות בשינוי בעלים, ועצם ההעברה מחצר ראובן לחצר שמעון הויא הוצאה מרשות לרשות, כמבואר בלישניה דר"ש שהם רשות אחת רק לגבי כלים ששבתו בתוכן, אבל לגבי כלי הבית הם רשויות נפרדות, ומה"ט לא חשיב גזירה לגזירה הא דרב צ"א א' כיון שבכלי הבית זהו עיקר האיסור.

ומעמא דמילתא משום דכלי הבית שם בעליהם עליהם, ונהי הם כבר ברשות אחרים שיצאו מבית ראובן לחצר שמעון, מ"מ הכניסה לרשות לוי היא שינוי חדש במקום החפץ, ולכן חשיבא הוצאה והכנסה, אבל כלי החצר אינם מיוחדים כ"כ, ושינוי הבעלות לחוד לא חשיב שינוי לגביהו, אבל מבית לבית או מבית לחצר אחרת, כיון שהבית פרטי ומיוחד לבעליו, חשיבא שפיר הוצאה בכל דבר, והי' מקום לקבוע הדין לפי כלים המיוחדים לבית, אבל הדין נקבע בכלים ואוכלין וכל דבר לפי השביתה.

ולפ"ז אפשר דכלים שלא שבתו בבית והביאן לשם דרך מלבוש, או שירדו גשמים לתוך הבית, והוציאן לחצר המחוברת והניחם שם, הר"ז בנדון להחליף ברשויות דרבנן להוציאם לחצר אחרת, שהרי אם יצאו דרך מלבוש או מעצמן לחצר, מותר להעבירן

מחצר לחצר, וא"כ האיסור רק מפני מעשה ההוצאה שלו, ובזה יש קולא ע"י הנחה באמצע.

ולעיל סק"א כתבנו לחלק בין העברה דרך מקו"פ לבין העברה דרך חצר המעורבת, דבמקו"פ כיון שאינו מקום חשוב לעצמו הרי ההכנסה לתוכו אינה הוצאה גמורה מהרשות הקודמת, וההוצאה מתוכו אינה הוצאה והכנסה גמורה לרשות השני, ולכן שייך להתיר טפי מרשות גמורה שמותרת עם זו ועם זו, וא"כ י"ל דמבית לחצר דרך חצר המעורבת אסור אפי' למאן דשרי להחליף, ואפי' לא שבתו בבית, מיהו י"ל דיש לחלק אם מעשה ההוצאה גורם האיסור או הכלי שהוא כלי הבית.

ובאמת לגבי כלי הבית חילוק זה מוכח בגמ' ע"ז א' פ"ז ב' שהרי התירו לר' יוחנן להוציא כלי הבית מחצר לחצר דרך מקום פטור של כותל שאין בו ד"ט, ואע"פ שאסור להוציא כלי הבית מחצר לחצר אפי' באו דרך מלבוש, והתם שרי אפי' מהבית לכותל בלא הנחה בינתיים, וע"כ דבהוצאה והכנסה ממקו"פ אין ע"ז שם מלאכה, שהחפץ כאינו מונח הנחה חשובה חשיב, דמקומו בטל להכא ולהכא, ולכן אין כאן הוצאה ולא הכנסה, משא"כ בחצר המותרת עם הבית שהציאה מן החצר הוצאה חשיבא, ולכן היא אסורה בכלי הבית כמשנ"ת לעיל.

אבל לגבי כלי החצר שהאיסור רק בצירוף ההוצאה מן הבית י"ל דלמאן דשרי להחליף מותר, אבל דאסור להחליף יש לאסור, דכל שבלא הנחה ביינתיים עובר עיקר האיסור, יש לאסור גם עם הנחה שמא לא יניח, מיהו למ"ש רש"י שבת ו' א' דטעם האיסור דמזלזל באיסורי שבת לכתחלה לגרום הוצאה מרשות

היחיד רשות הרבים כו', לפ"ז יש לדון דבכלי החצר שנכנסו במאורע לבית, כשחזרו לחצר נשתכחה ההוצאה מן הבית לחצר, וחזרו למקומם הראשון, ולא מינכרא השלמת ההוצאה מבית לחצר אחרת, ולפ"ז מבית לחצר אחרת דרך מקו"פ אסור ודרך חצר המעורבת מותר, ולא דוקא אותה חצר ששבתו בה, כיון שכל החצרות רשות אחת, ולפי צד זה מיושב טפי הא דסברו בגמ' דדרך חצר שעירבו ודרך מלבוש שוין לענין כלי הבית.

ולפ"ז כלים ששבתו בגג להעבירן דרך חצר לגג אחר תלוי בדין להחליף ברשויות דרבנן.

שו"ר דמבואר במתני' ע"ז ב' שאסור להוריד מן הכותל לבית, וזה כמפורש שאפי' נח בחצר אסור, דלא יתכן לשנות ובלבד שלא יורידו למטה אם בדנח מותר, ובפרט שאלו שעולין ויורדין סתמא נחים, וש"מ דאף למ"ד מותר להחליף ברשויות דרבנן בכה"ג אסור, ונראה מזה דכיון דחצרות רשות אחת לכלים ששבתו בתוכן, הרי ההכנסה לבית היא עיקר האיסור, ואין זה ענין למחליף, ורק במוציא מן הבית לחצר הוצרכנו לטעמא דחצרות אינן רשות אחת לגבי כלי הבית, דכיון שעכשיו מוציא מחצר לחצר שהם כרשות אחת הוצרכנו להגדיר דין מיוחד לכלי הבית, אבל כשמוציא מחצר לחצר ומכניס לבית זהו עיקר דיני חצרות שהבתים והחצרות שתי רשויות הם.

ולפ"ז עיקר דברי ר"ש מתפרשים בהוצאה מבית לחצר שלו, המעורבת או אפי' שאינה מעורבת, דלא נימא שכיון שיצא לחצר הו"ל כולהו רשות אחת, ולא חשיבא הוצאה כשממשיך לחצר אחרת, ואמנם הי' אפשר להגדיר האיסור בלשון אחר, דעכשיו נשלמת

ההוצאה מן הבית, אבל כיון דאף בכומתא וסודרא אסרינן להוציא מחצר לחצר, וכן אפי' מחצר שאינה מעורבת, לכן הגדירו הדברים שאינם רשות אחת אחת לכלי הבית, וזה נלמד מלשון ששבתו בתוך הבית, אבל עדיין פשטא דמתני' בחצר של הבית הזה, ולא שמענו מכאן דכלים בבית ויצאו בכומתא וסודרא לרשות מרוחקת שא"א לחברה עם בית השביתה, שגם בזה יש דין מיוחד לכלי הבית.

ואפ"ר עוד שאין המשנה מתפרשת דלגבי כלי הבית הם רשויות חלוקות, אלא לומר שלגבי כלים ששבתו בבית הרי החצר כהמשך של הבית ולא שרינן להוציא מחצר זו בשריותא דחצרות רשות אחת, ועיקר תוכן המשנה שכל החצרות רשות אחת וכן הגגין והקרפיות ואינם חלוקין אלא מן הבתים, שהאיסור להוציא הוא רק מבית, והוסיף שאף הרשויות שהבית אוסר אותם הם שייכים לבית, וזהו ענין שבתו בבית שהם שייכים לשביתת הבית הזה, שכח שביתתו מתרחבת לכל הרשויות שיש לבעה"ב דהיינו גגו חצרו וקרפיו, ודוקא כלים ששבתו בתוך הבית הזה דלגבי ידיהו כח הבית מתרחב לרשויות שלו.

ולפ"ז ד"ז דוקא בבית פיתא שהוא האוסר את הרשויות שלו, ואע"פ שבית התבן אינו בכלל החצרות להכניס לתוכו לפמשנ"ת לעיל ס' ס"ק?, אבל לגבי חצרות הסמוכין לו לא מיקרי שבתו בבית, ואם הוציאם מבית התבן לחצר דרך מלבוש, מותר להוציאן מחצר זו אע"פ שהיא מעורבת עם בית התבן, ובלא"ה ג"כ י"ל דלענין כלים ששבתו בעינן דוקא הבית המיוחד האוסר, משא"כ להכניס לתוך הבית, שכל הבתים חלוקין מן החצרות, אבל השתא מתפרש שהכח האוסר של הבית בחצר, הוא המקשר את הכלי ששבת בתוכו לרשות

שהבית הזה אוסרה, דהו"ל עדיין בתוך רשות שביתתו, תדע שהרי בבית גם חצר שאינה מעורבת חשיבא רשותו, ואילו בחצר אי משכח"ל חצר שאסורה עמו בטלטול לא הי' נחשב כרשותה, מיהו עמש"כ בזה לעיל בתחלת ס"ק זה, ומ"מ ענין רשותו שייך רק מכח אסורו, מיהו לפמ"ש תו' צ"ט ב' שיש ענין שבתו גם בגג וחצר, לפ"ז גם בבית התבן אסור להוציא מחצר המעורבת עמו אפי' נכנס לשם דרך מלבוש, ועי' להלן סק"ג דמוכח כדברי התו' בזה.

ודאתאן עלה מתיישבת מתני' כפרש"י שעיקר דברי ר"ש לומר שהבית אינו רשות את עם כולן, והוסיף שאף החצר של הבית בין שעירבה בין שלא עירבה נחשבת כהמשך הבית כלפי כלים ששבתו בבית, שכמו שהבית נחשב כמתרחב בכל הרשויות שלו, הרי גם הכלים ששבתו בתוכו נקראים ברשות הבית במקומות אלו, וערש"י שבת ק"ל ב'.

ג. **נמצינו** למידין ג' אפשרויות בדין כלים ששבתו בבית, א. דכלי הבית יש להם חשיבות, ובכל מקום שינוי הרשות שלהם נקרא הוצאה מרשות לרשות, ולכן כלים שבתו בבית ראובן ויצאו לחצר המעורבת אסור להוציאן לחצר אחרת, ואפי' יצאו דרך מלבוש בין למעורבת בין לשאינה מעורבת, ואפי' יצאו דרך מלבוש או באיסור הוצאה או ע"י נכרי או מאליהם לחצר אחרת שאין להם קשר עם מקום השביתה הראשון, כגון שרשות הרבים מפסקת ביניהם, אפ"ה אסור להוציאן מחצר לחצר, וכמשנ"ת לעיל ריש סק"ב, וכ"מ בתורי"ד שאפי' רשות הרבים מפסקת ביניהם יש לכלי הבית איסור מחצר לחצר, וכ"מ לכאורה מהא דפשיטא לן שאף בחצר שלא עירבו היינו מתני', וכ"ה פשטות הלשון שכולן